

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Návaznost sociálních služeb na speciální vzdělávání osob s mentálním postižením

Autor práce: Tereza Soukupová

Obor studia: SCHP

Posudek vypracoval: Mgr. Helena Machulová

Datum: 15. 5. 2017

Cílem předkládané bakalářské práce je ukázat návaznost a propojení sociálních služeb a speciálního vzdělávání osob s mentálním postižením. Ukázat důležitost speciálního vzdělávání v životě člověka s mentálním postižením a přínos sociálních služeb v oblasti integrace těchto lidí do společnosti.

Po formální stránce je práce zpracovaná poměrně dobře, obsahuje všechny požadované náležitosti. Bibliografické citace odpovídají normě, seznam literatury je přiměřený. Po jazykové stránce je práce zpracovaná také celkem dobře, nicméně není prosta závažných gramatických chyb a překlepů (str. 7 školy byli založeny, přístup ke klientovy, žákovy atd.). Práce má 44 stran, což odpovídá danému typu závěrečné práce.

Práce je rozdělena do 5 kapitol. Autorka začíná charakteristikou mentální retardace a jejích jednotlivých typů, pokračuje integrací osob s postižením do společnosti. Zde v podkapitole 2.2 má být popsáno současné postavení osob s mentálním postižením v české společnosti. Text pod tímto nadpisem uvedený je převážně tvořený dvěma rozsáhlými citacemi z dokumentů zaměřujících se na podporu integrace těchto lidí do společnosti. Text je tedy hlavně o tom, co by se mělo dělat, ale popis současné situace chybí. Následuje popis chráněného pracovního místa a chráněné pracovní dílny a úloha rodiny v integraci, obě témata jsou pojednána velmi stručně a obecně, zcela chybí zmínka o vzdělávání. Při dalším čtení zjistíme, že je to zřejmě proto, že autorka mu věnuje následující kapitolu, pro přehlednost to ale mohlo být v rámci kapitoly nazvané integrace alespoň zmíněno. Ve 3. kapitole se tedy podrobněji rozebírá proces vzdělávání dítěte s mentálním postižením. Autorka představuje různé možnosti vzdělávání, které tito žáci mají a to od integrace do běžné základní školy až po vzdělávání ve školách speciálních a praktických. Překvapující je, že v tomto popisu zcela vynechává úlohu speciálně pedagogických center, která hrají ve vzdělávání žáků se specifickými potřebami důležitou roli. Mohla by autorka vynechání těchto zařízení nějak zdůvodnit? V této kapitole se na str. 19 také píše „Někteří rodiče před svými dětmi používají medicínské termíny v hanlivém kontextu“, mohla by autorka uvést blíže, co tím myslí? 4. kapitola se věnuje sociálním službám pro osoby s mentálním postižením. Autorka na začátek uvádí několik modelů přístupů k mentálnímu postižení, bohužel bez hlubší reflexe jejich vzájemné slučitelnosti či neslučitelnosti. Následuje prostý popis možných sociálních služeb využitelných touto cílovou skupinou. V posední kapitole se pak pokouší autorka na příkladu fungování služeb Diakonie ČCE přiblížit návaznost a propojení speciálního vzdělávání a

sociálních služeb. V samotném závěru práce najdeme několik otázek, které autorka pokládá. Poprosila bych jí, aby se na ně v rámci obhajoby pokusila také odpovědět.

Celkově musím říci, že práce dosti trpí tím, že autorka nadměrně používá přímé citace, popis problematiky je tak mnohdy obecný, povrchní, bez vlastního hodnocení a bližšího propojení témat, které je spíš v náznaku. I když autorka chce klást důležité otázky (viz závěr), poměrně povrchní zpracování tématu jí příliš neumožňuje na ně fundovaně odpovědět. Obhajoba nabídne prostor k tomu, aby autorka ukázala schopnost hlubší reflexe tématu. Přes všechno výše uvedené je ale možné konstatovat, že zvolený cíl autorka naplnila.

Práci doporučuji k obhajobě.

Helena Machulová